

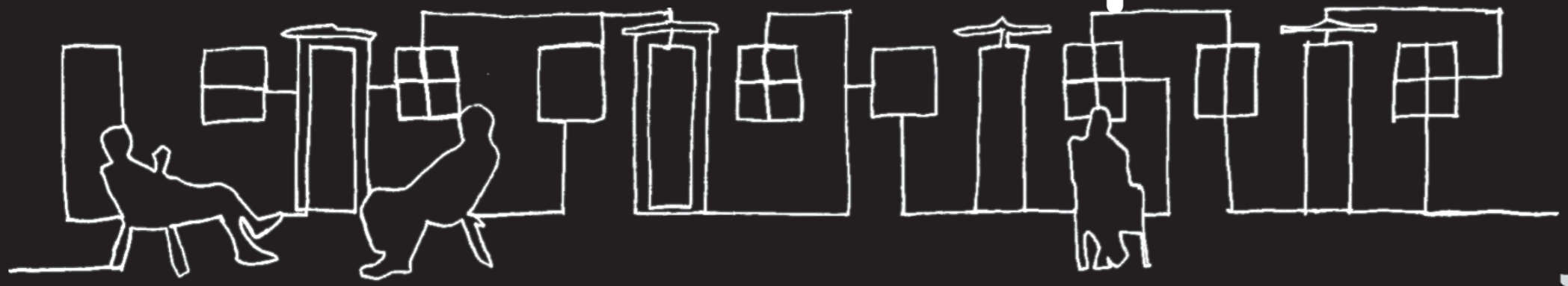
<http://repenstarbonpastor.wordpress.com>

un concurs d'idees per a la remodelació participativa i amb zero desallotjaments d'un barri popular de Barcelona

fotografia: paula del mas

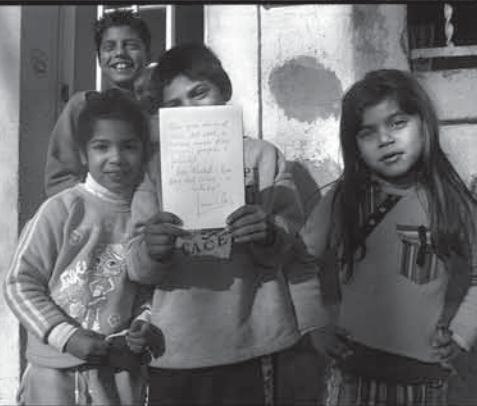
Repenstar Bonpastor

En el marc de les **Jornades Mundials Zero Desallotjaments 2009**, l'**Aliança Internacional d'Habitants** convoca un concurs d'idees per a la remodelació participativa i amb zero desallotjaments del barri popular de Bon Pastor a Barcelona. "Repenstar Bonpastor" es proposa al mateix temps experimentar noves propostes per a la transformació d'un barri, i generar un debat sobre la possible transformació de la ciutat, en la qual els seus habitants no siguin simples clients o usuaris, sinó els veritables motors de les arquitectures del futur.

Repenstar Bonpastor

fotografies: carola pagani i toni arnau

PRESENTACIÓ

motivació

Els processos de transformació de la ciutat deriven de projectes d'intervenció urbanística que no només modifiquen les condicions físiques i funcionals d'un lloc concret, sinó que alteren la forma de vida i l'ús d'aquests espais.

El factor socio-cultural, estretament vinculat a aquestes intervencions, queda relegat a anecdòtiques experiències de participació ciutadana, i a estudis superficials, donant com a resultat planejaments urbanístics deficientes quan a considerar unes bases socials i humanes àmplies que permetin donar una veritable resposta a les necessitats dels habitants.

Bon Pastor és un barri que està actualment patint la transformació derivada del "Pla de Remodelació" aprovat l'any 2003. En ell es preveu l'enderrocament integral de les 784 Cases Barates construïdes l'any 1929, i el realotjament de tots els inquilins en pisos de nova construcció. El projecte urbanístic ha generat opinions contraposades dividint els habitants entre els que donen suport al Pla, els que el rebutgen enèrgicament, i els que l'accepten per falta d'alternatives.

En aquest context l'**Aliança Internacional d'Habitants (AIH)** convoca un concurs d'idees pel barri. La seva intenció és oferir noves propostes per a la transformació de Bon Pastor, i d'aquesta manera, obrir el debat sobre altres formes de fer ciutat i sobre l'urbanisme que impera en el nostre temps.

1 - xarxa internacional en defensa dels drets del habitants. d'aquí en endavant ens referirem a ella com a AIH. link www.habitants.org

context

El Barri de Bon Pastor està al districte de Sant Andreu, en la zona nord de Barcelona, junt al riu Besós.

El grup de les Cases Barates està constituït per 784 habitatges de protecció oficial de lloguer que s'edificaren al 1929 per l'Institut Municipal de l'Habitatge, ara Patronat Municipal de l'Habitatge. Aquesta tipologia d'habitatge, d'una o dues plantes estava dirigida a la classe obrera o mitjana-baixa de l'època, i se situaven a les perifèries de les ciutats, en espais poc urbanitzats i en terrenys de baix cost.

El teixit social del barri actual està caracteritzat per una població on hi ha descendents dels obrers immigrants de l'any 29 i un gran nombre de famílies gitanes que van ser realotjades dels barris de barraques entre els anys 70 i 80 del passat segle.

La cultura popular i les formes de vida col·lectiva que ha afavorit aquesta tipologia d'habitatge es troben amenaçades amb l'execució del "Pla de Remodelació", que pretén enderrocar la totalitat de les edificacions sense haver plantejat la possibilitat de conservació i rehabilitació d'aquest patrimoni.

TIPUS DE CONCURS

concurs d'idees

Es tracta d'un concurs d'idees d'àmbit internacional, amb caràcter anònim, obert i públic; es desenvoluparà en una sola fase amb intervenció final del jurat.

premis

- El premi del concurs consisteix:
 - > **l'edició d'una publicació pròpia del concurs que recollirà totes les propostes presentades**, i que s'entregarà a cadascun dels concursants.
 - > **la publicació de les propostes guanyadores en revistes nacionals i internacionals** especialitzades en arquitectura, urbanisme i ciències socials.
- La difusió dels resultats es farà mitjançant una exposició en el barri i a través de la pàgina web de la AIH (www.habitants.org) i del blog repensarbonpastor.wordpress.com

participants

El concurs està **obert a totes les disciplines**. Es podrà participar de manera individual o formant equips que poden ser interdisciplinaris. Cada concursant podrà presentar una o diverses propostes.²

2 - No es podran presentar els membres del Jurat, i en relació amb ells: les persones amb llaços familiars de primer grau amb aquests; els cònjuges o persones vinculades amb anàloga relació de convivència afectiva, i aquelles amb les quals mantinguin relacions professionals estables.

jurat

El jurat es compondrà per tècnics especialistes - de l'arquitectura, l'urbanisme i les ciències socials- i per representants del barri, de l'Administració pública i de la AIH.

Yves Cabannes (urbanista)
Santiago Cirugeda (arquitecte)
Manuel Delgado (antropòleg)
Raquel Fosalba (activista autogestionària)
Michael Herzfeld (antropòleg)
Francisco Marín (antropòleg)
José Luís Oyón (arquitecte)
Mª Teresa Tapada (antropòloga)
Günther Uhlig (arquitecte i urbanista)

CRITERIS I TEMES

critèris de valoració

- > **Respecte al patrimoni social, històric i arquitectònic de les Cases Barates**
A través de la rehabilitació o de la reforma de les Cases Barates s'hauran de respectar els valors -arquitectònic, històric i etnològic- característic d'aquesta tipologia d'habitatge social obrera. Es valorarà el reconeixement dels estils de vida propis d'aquesta morfologia urbana - formes d'utilitzar l'espai públic, maneres de relacionar-se entre els veïns, senyals d'identitat col·lectives, etc.- i la seva posada en valor a la proposta.
- > **Participació activa veïnal**
Haurà de pensar-se en possibles metodologies participatives que reflecteixin l'activa implicació veïnal durant totes les fases de la transformació del barri
- > **Interdisciplinarietat**
La proposta haurà de ser plantejada amb un enfoc interdisciplinari: integrant la transformació física de l'espai amb l'anàlisi del context socio-cultural del barri. Es valorarà que els equips concursants es componguin per estudiants o professionals de diferents disciplines com l'arquitectura, l'urbanisme, les ciències socials i humanes, o les belles arts.
- > **Viabilitat i sostenibilitat**
S'avaluarà positivament tota la informació que acosti el projecte a la seva realització física, així com l'ús de materials i tècniques sostenibles amb el medi ambient i la integració amb el barri i el seu entorn.

temes i aproximació

La documentació gràfica i/o textos inclosos en la proposta hauran de reflectir com a mínim **3 maneres d'aproximació al barri:**

- > **socio-cultural:**
on es presenti l'anàlisi i/o diagnòstic del context socio-cultural del barri, a més d'una proposta de procés participatiu que inclogui als veïns/es en les decisions futures.
- > **urbana:**
una proposta gràfica (per exemple, un plànol del barri a escala 1:2000) que il·lustri la configuració dels espais urbans definits per la proposta i la seva relació amb l'entorn.
- > **zoom:**
S'haurà d'escollir una zona del barri i desenvolupar amb detall la proposta.

Alguns dels **possibles temes a desenvolupar** en la proposta son:

- > Rehabilitació de les cases barates solucionant les patologies constructives que presenten, responnent a les diferents i noves necessitats d'habitatge dels seus habitants i garantint zero desallotjaments.
- > Intervenció en l'espai públic del barri.
- > Construcció de nous habitatges en els solars buits resultants dels primers enderrocaments o en les estructures detectades com a abandonades del barri.
- > Transformació d'edificis existents en el barri en equipaments públics.
- > Intervenció en l'espai públic i en els pisos construïts recentment per adaptar-los a les necessitats d'habitatge detectades en l'anàlisi i diagnòstic del barri.

ENTREGA DE DOCUMENTS

documentació

- Màxim tres làmines A1 vertical**
Es lliuraran d'1 a 3 làmines DIN A-1 (594 mm x 840 mm) que inclouran els textos i la documentació gràfica.
- CD-Rom**
amb el contingut de les làmines digitalitzades
- Sobre tancat**
d'identificació del concursant.

Els concursants podran utilitzar tot tipus de material (textos, dibuixos, imatges, taules, grafos, timelines, plànols, fotografies, collages, imatges 3D, etc.) per descriure i/o il·lustrar la seva proposta a partir dels tres nivells d'aproximació al barri.

idioma

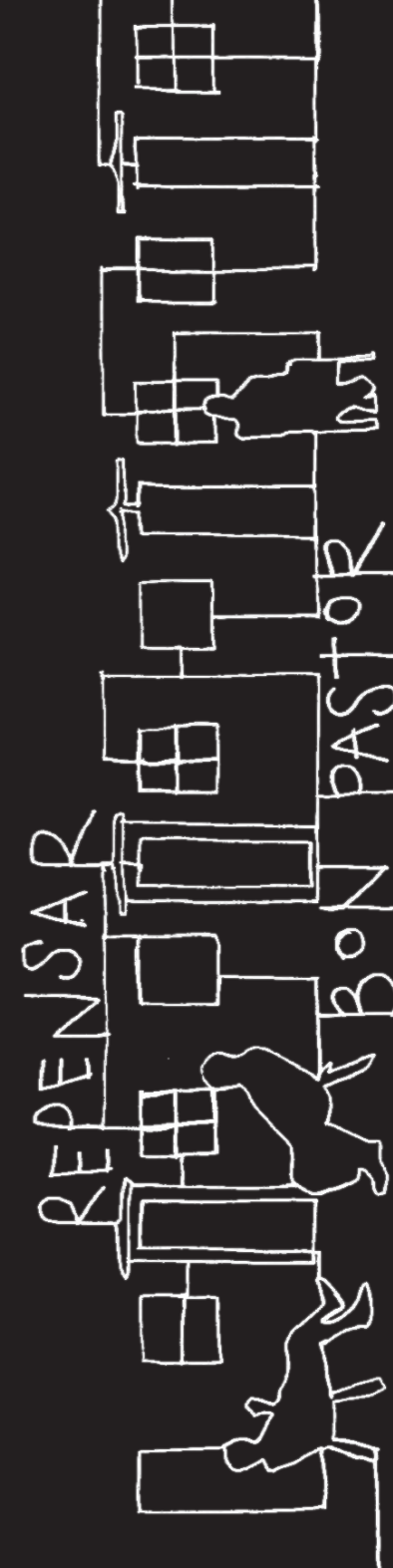
L'idioma oficial en el qual es presentaran els treballs serà algun dels següents: català, castellà o anglès.

lliurament i recepció

Les propostes seran lliurades directament o enviades per correu convencional fins a les **14 hores del dimarts 23 de febrer de 2010** a l'apartat de correus que es farà públic a partir de desembre de 2009.

calendari

- 29.octubre.2009
presentació del concurs
(Centre Cívic Bon Pastor)
 - 3.novembre.2009
s'obre la inscripció al concurs i fins la data d'entrega
 - fins el 15.desembre.2009
resposta a les preguntes dels concursants
 - 28-29.novembre.2009
4-8.desembre.2009
visites guiades al barri de Bon Pastor
 - 23.febrer.2010
data límit de recepció de les propostes
 - 10-11.març.2010
reunió del jurat i deliberació dels resultats
 - 15.març.2010
veredictes i presentació dels resultats
- + info
<http://repensarbonpastor.wordpress.com>

+info:
<http://repensarbonpastor.wordpress.com>

alianza internacional de habitantes
<http://www.habitants.org>

coordinació tècnica del concurs:
grup de participació (barcelona)
repensarbonpastor@gmail.com

International Alliance of Inhabitants